

Za nami pierwszy dzień wykładów Szkoły Letniej Teologii Politycznej! Rozmawialiśmy o Ukrainie, jej tożsamości i prawosławiu

Za nami pierwszy dzień wykładów III edycji Szkoły Letniej Teologii Politycznej! Po uroczystym przywitaniu naszych Gości, które odbyło się w poniedziałek – w dzień liturgicznego wspomnienia św. Benedykta z Nursji, patrona tynieckiego Opactwa Benedyktynów, w którym odbywa się Szkoła Letnia – przyszedł czas na kluczową część programu: wykłady, dyskusje z prelegentami, studia nad monastycyzmem benedyktyńskim i dyskusyjny klub filmowy. Pierwszy dzień Szkoły Letniej poświęcony był geopolitycznym i religijnym aspektom wojny w Ukrainie.

Dzień rozpoczął się od panelu dyskusyjnego poświęconego pomocy udzielanej Ukrainie i temu, jak owo wsparcie wpływa na kształtowanie nowych więzi polsko-ukraińskich. W debacie udział wzięły Kateryna Suchomłynowa, działaczka społeczna, radna w Mariupolu i nieustraszona koordynatorka działań świetlicy Świętego Mikołaja w Mariupolu, Joanna Paciorek, współzałożycielka i dyrektorka Fundacji Świętego Mikołaja oraz Jadwiga Emilewicz, była wicepremier, polityczka, politolożka i menedżerka kultury. W dyskusji wybrzmiały głosy świadectwa heroicznej pomocy, jaką niosą ludności cywilnej ukraińscy wolontariusze, oraz relacje na temat skomplikowanym zależnościom między obywatelskim zaangażowaniem Polaków i strategii polskiego rządu wobec wojny w Ukrainie.

W pierwszym wykładzie Szkoły Letniej Teologii Politycznej spotkaliśmy się z Jadwigą Rogożą, analityczką Zespołu Ukrainy, Białorusi i Mołdawii w Ośrodku Studiów Wschodnich, oraz była radczynią Ambasady RP w Moskwie. Z prelekcji wyłonił się intrygujący obraz transformacji postaw i wartości w ukraińskim społeczeństwie, które w ciągu kilku miesięcy konfliktu radykalnie odcięło się od dziedzictwa rosyjsko-sowieckiego i rozpoczęło proces budowania własnej, płynącej z odrębnych historycznych źródeł tożsamości narodowej.

Wykłady rozdzielone były spotkaniem z dr Pawłem Milcarkiem, założycielem i redaktorem naczelnym „Christianitas”, doktorem filozofii i historykiem filozofii średniowiecznej. W niezwykle barwnym wystąpieniu wprowadził on młodych uczestników Szkoły Letniej w tajniki 1500-letniej tradycji monastycyzmu i duchowości benedyktyńskiej, w której szczególną i formacyjną rolę odgrywa Reguła św. Benedykta. Spotkanie wokół Reguły będzie towarzyszyć uczestnikom Szkoły Letniej przez resztę tygodnia.

Na pierwszym spotkaniu filmowego klubu dyskusyjnego — kolejnego stałego punktu Szkoły Letniej Teologicznej — dr Paweł Grad, członek redakcji „Christianitas”, i adiunkt na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego omawiał z uczestnikami Szkoły Letniej niuanse paradokomunetalnej produkcji „Donbas” Siergieja Łoźnicy, w której zawarty został groteskowy i tragiczny obraz okupowanych terytoriów wschodniej Ukrainy: autorytarnej i skorumpowanej „Noworosji”.

Kolejny wykład dnia poświęcony tematyce ukraińskiej wygłosił dr Tomasz Terlikowski, dziennikarz, autor licznych książek i wieloletni redaktor naczelny portalu Fronda. W prelekcji zatytułowanej „Czy istnieje ukraińska specyfika wschodniego chrześcijaństwa?” redaktor Terlikowski poszukiwał historycznych ścieżek, w których drogi cerkwi ukraińskiej i rosyjskiej znajdowały się na rozdrożach i podstaw dziedzictwa religijnego, do którego Kijów może się odnosić po oderwaniu się od Patriarchatu Moskiewskiego.

Wykłady pierwszego dnia Szkoły Letniej Teologii Politycznej zostały zwieńczone elektryzującą dyskusją z prelegentami dnia – Jadwigą Rogożą i Tomaszem Terlikowskim – podczas której nasi słuchacze dopytywali o potencjalne scenariusze zakończenia wojny na Wschodzie, kontrowersyjną problematykę ukraińskiego nacjonalizmu i przyszłość prawosławia w odradzającej się narodowo Ukrainie.

Wieczór domknęła projekcja filmu, zapowiadająca kolejny dzień Szkoły Letniej, który poświęcimy współczesnej Rosji i skomplikowanym zależnościom między moskiewską cerkwią a Kremlem. Widzowie obejrzą poruszający dramat psychologiczny „Niemiłość” w reżyserii Andrieja Zwiagincewa, w którym znalazł się gorzki portret społeczeństwa, okaleczonego przez bezduszny model post-sowieckiej nowoczesności.

Teologia Polityczna

Fotografie: Małgorzata Czajkowska

